

Sygn. akt II Ca 530/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny - Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Weronika Oklejak (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Anna Nowak

SR (del) Anna Sikora - Ciba

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2014 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Gminy Miejskiej (...)

z udziałem L. P.

o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego

na skutek apelacji wnioskodawcy od postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie z dnia 23 stycznia 2014 roku, sygn. akt I Ns 779/13/S

1. oddala apelację;

2. zasądza od wnioskodawcy Gminy Miejskiej (...) na rzecz uczestniczki L. P. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Gmina Miejska (...) domagała się zezwolenia na złożenie do depozytu sądowego 3.383,39 zł stanowiącej kwotę pożytków z nieruchomości, przypadającą na udział wynoszący 5/96 części we współwłasności nieruchomości objętej księgą wieczystą nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy dla Krakowa – Podgórze w Krakowie Wydział Ksiąg Wieczystych, oraz wniosła o przyjęcie powyższej kwoty do depozytu sądowego z zastrzeżeniem, że przedmiot świadczenia może zostać wydany po prawomocnym umorzeniu postępowania karnego prowadzonego przez K. w K. pod nadzorem Prokuratury Rejonowej dla Krakowa – Nowej Huty w K., sygn. akt 1 Ds. 1385/11/Sp albo innego karnego postępowania przygotowawczego lub karnego postępowania sądowego, jak również po wydaniu prawomocnego wyroku uniewinniającego w sprawie posługiwania się w okresie od czerwca 2006 roku do lipca 2009 roku stwierdzającymi nieprawdę co do osoby mocodawcy pełnomocnictwem J. P. i aktami notarialnymi wydanymi w oparciu o taki dokument - J. P. lub jego następcy prawnemu legitymującemu się prawomocnym postanowieniem o umorzeniu postępowania przygotowawczego lub prawomocnym orzeczeniem sądu o umorzeniu postępowania sądowego, względnie prawomocnym wyrokiem uniewinniającym wydanym w w/w sprawie.

W motywach wniosku wnioskodawca podkreślił, iż gdyby w postępowaniu karnym została stwierdzona wadliwość aktów notarialnych w oparciu o stwierdzające nieprawdę pełnomocnictwa A. S. i J. P., należałoby stwierdzić, że występujący w charakterze pełnomocnika A. B. nie jest osobą upoważnioną do przyjęcia przypadającej J. P. kwoty pożytków. Wnioskodawca zreasumował w związku z tym, iż nie wie, kto jest wierzycielem.

Wobec faktu, iż przed złożeniem wniosku uczestnik zmarł, Sąd Rejonowy odrzucił wobec niego wniosek i wezwał do udziału w sprawie L. P., jako jego następcę prawnego.

Uczestniczka w odpowiedzi na wniosek domagała się oddalenia wniosku podnosząc, że osoba wierzyciela była i jest znana.

Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie postanowieniem z dnia 23 stycznia 2014 roku, sygn. akt I Ns 779/13/S, oddalił wniosek.

Sąd Rejonowy, powołując się na art. 467 k.p.c., argumentował, że przedstawione przez wnioskodawcę okoliczności nie uprawniają do przyjęcia, by żądanie złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego było prawnie uzasadnione. We wniosku wnioskodawca wprost wskazał bowiem, że wierzycielem jest J. P.. Nie ma zatem żadnych wątpliwości co do osoby wierzyciela, a jedynie – jak podnosi wnioskodawca – czy A. B. jest pełnomocnikiem J. P.. Wątpliwości co do osoby uprawnionej do reprezentowania wierzyciela nie uzasadniają jednakże złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, jeżeli osoba wierzyciela, jak i jego miejsce zamieszkania są znane. Należy również zauważyć, że obecnie, wobec śmierci J. P., uprawnioną jest L. P., wobec której nie zachodzą okoliczności podniesione w uzasadnieniu wniosku (wątpliwości co do osoby uprawnionej do jej reprezentowania). Również następstwo prawne L. P. nie budzi wątpliwości, wobec prawomocnego stwierdzenia nabycia przez nią spadku po J. P.. W tej sytuacji nie została zatem spełniona żadna z przesłanek z art. 467 k.c. uzasadniająca złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego.

Wnioskodawca wywiódł apelację od powyższego orzeczenia, zarzucając naruszenie art. 467 pkt 1 k.c., względnie art. 467 pkt 4 k.c., poprzez jego błędne zastosowanie. Podniósł, iż nie podziela stanowiska Sądu Rejonowego, który przyjął, że nie istnieją wątpliwości co do osoby wierzyciela, a wątpliwości wskazane we wniosku dotyczą jedynie osoby pełnomocnika J. A. B., jak również nie zgodził się z poglądem Sądu Rejonowego, jakoby osoba wierzyciela była znana. Niezależnie od tego dodał, że opisane we wniosku okoliczności mogą być potraktowane jako „inne okoliczności” dotyczące osoby wierzyciela, z powodu których świadczenie nie może być spełnione, a zatem nawet jeśli w sprawie nie znajduje zastosowania art. 467 pkt 1 k.c., to znajdzie zastosowanie art. 467 pkt 4 k.c. Odnosząc się z kolei do toczącego się postępowania karnego podkreślił, że gdyby okazało się, iż doszło do przestępstwa polegającego na posługiwaniu się pełnomocnictwami J. P. stwierdzającymi nieprawdę co do osoby mocodawcy, akty notarialne stanowiące podstawę nabycia prawa własności przez w/w osobę zostałyby podważone, a to skutkowałoby bezpośrednio w sferze uprawnień mocodawcy, to jest J. P., względnie jego następców prawnych.

Uczestniczka w odpowiedzi na apelację wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja była bezzasadna i jako taka została oddalona.

Wydanie rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie wymaga przede wszystkim uwzględnienia specyfiki postępowania w sprawach o zezwolenie na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, a konkretnie zakresu kognicji sądu w tymże postępowaniu. Wyznacza go art. 693¹ k.p.c. stanowiąc, że w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie świadczenia do depozytu jest prawnie uzasadnione. We wniosku inicjującym postępowanie w niniejszej sprawie wnioskodawca podkreślił, że gdyby w postępowaniu karnym została stwierdzona wadliwość aktów notarialnych, w oparciu o stwierdzające nieprawdę pełnomocnictwa A. S. i J. P., to należałoby konsekwentnie przyjąć, że występujący jako pełnomocnik A. B. nie jest osobą upoważnioną do przyjęcia przypadającej J. P. kwoty pożytków, która to kwota miałaby podlegać w związku z tym złożeniu do depozytu sądowego. Te okoliczności nie mogą skutkować uwzględnieniem wniosku. Przypomnieć bowiem należy, w świetle treści art. 467 pkt 1 k.c. dłużnik może złożyć przedmiot świadczenia do depozytu sądowego jeżeli wskutek okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności, nie wie, kto jest wierzycielem. Tymczasem już z samych twierdzeń wniosku wynika – jak to słusznie podkreślił Sąd Rejonowy – iż wnioskodawca wie, kto jest wierzycielem, gdyż jako wierzyciela, a jednocześnie

uczestnika postępowania wskazał J. P., który w załączonej do wniosku księdze wieczystej jest ujawniony jako właściciel określonego udziału w nieruchomości, któremu przypadają w związku z tym pożytki w kwocie, która miałaby podlegać złożeniu do depozytu sądowego, i jednocześnie temu też podmiotowi – J. P., ewentualnie jego następcy prawnemu chce zezwolić na wydanie przedmiotu świadczenia z depozytu sądowego. Wskazany przez wnioskodawcę jako uczestnik J. P. zmarł, a jego następcą prawnym jest uczestniczka L. P., co wynika z postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku. W tej sytuacji oczywistym pozostaje, że jej, jako jedynemu spadkobiercy dotychczasowego właściciela, przypada sporna kwota. Osoba wierzyciela jest tym samym wnioskodawcy znana, zaś to, że występujący w charakterze pełnomocnika J. P. A. B. miałby – wedle twierdzeń wniosku - nie być uprawniony do obioru przypadającej właścicielowi kwoty pożytków z uwagi na wadliwość pełnomocnictwa, nie ma w niniejszej sprawie żadnego znaczenia. Niezależnie bowiem już od tego, że A. B. był pełnomocnikiem J. P., a nie uczestniczki L. P., która wedle aktualnego stanu rzeczy jest współwłaścicielem nieruchomości przynoszącej pożytki, dostrzec należy, iż w ramach niniejszego postępowania, z uwagi na brzmienie art. 467 pkt 1 k.c., doniosłość ma tylko to, czy dłużnikowi jest znany wierzyciel, a nie to, czy dłużnikowi jest znany pełnomocnik wierzyciela. Istnienie pełnomocnictwa do odbioru kwoty pożytków pozostaje zatem irrelevantne dla niniejszego postępowania, w której to okoliczności wnioskodawca upatrywał podstawy faktycznej swojego żądania. Nie jest ona zresztą skorelowana z podstawą faktyczną wskazaną w apelacji. W tejże wnioskodawca argumentował bowiem, że gdyby w postępowaniu karnym okazało się, iż doszło do przestępstwa polegającego na posługiwaniu się pełnomocnictwami J. P. stwierdzającymi nieprawdę co do osoby mocodawcy, akty notarialne stanowiące podstawę nabycia prawa własności przez w/w osobę zostałyby podważone, a to skutkowałoby bezpośrednio w sferze uprawnień mocodawcy, to jest J. P., względnie jego następców prawnych. Podnoszenie takich faktów nie może odnieść skutku już dlatego, że zostały one powołane przez wnioskodawcę dopiero w apelacji, a powinny być zostać przedstawione we wniosku. Dostrzec bowiem należy, iż wniosek inicjujący postępowanie w danej sprawie jest szczególnym pismem procesowym, ponieważ jego elementem obligatoryjnym jest dokładnie określone żądanie oraz przytoczenie uzasadniających je okoliczności faktycznych – stanowi o tym art. 187 § 1 pkt 1 i pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Ciążący w tym zakresie na wnioskodawcy obowiązek ma podstawowe znaczenie dla przebiegu postępowania, albowiem w ten sposób zostaje skonkretyzowany zakres prawa poddanego ochronie sądowej i zostają wyznaczone granice rozpoznania sprawy, którymi sąd jest związany (art. 321 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.), a nowe fakty sąd drugiej instancji może pominąć, jeżeli strona mogła je powołać przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później (art. 381 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Na gruncie rozpoznawanej sprawy oczywistym pozostaje, że podnoszone przez wnioskodawcę w apelacji fakty winny były zostać wskazane już we wniosku, a skoro tak się nie stało, to powoływanie się na nie w apelacji jest spóźnione (art. 381 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). Z tych przyczyn nie mogło mieć więc miejsca rozpoznanie wniosku przez przyzmat regulacji zawartej w art. 467 pkt 4 k.p.c., który jako przesłankę złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego wskazuje „inne okoliczności” dotyczące osoby wierzyciela, z powodu których świadczenie nie może być spełnione. W tej sytuacji brak jest zatem podstaw do wzruszenia kwestionowanego postanowienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., oddalił apelację.

Z uwagi na powyższe rozstrzygnięcie, a więc przegranie sprawy przez wnioskodawcę, oraz sprzeczność interesów wnioskodawcy i uczestniczki, Sąd Okręgowy orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego w oparciu o art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 1 pkt 3 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 461), zasądzając od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki kwotę 60 zł, bowiem tyle wyniosło wynagrodzenie jej pełnomocnika.

ref. SSR Anna Jawień